Kvægafgiftsfonden - Budget 2027

		Ændrings-budget 2026	Budget 2027	Relativ fordeling	Ændring
Note		1.000 kr.	1.000 kr.	i %	i %
	INDTÆGTER:				
1	Overført fra forrige år	2.663	-941	-4,3	-135,3
2	Produktionsafgifter	19.870	19.654	90,2	-1,1
3	Promillemidler	3.929	2.977	13,7	-24,2
4	Særbevilling og anden indtægt	-	-	0,0	-
5	Renter	350	100	0,5	-71,4
	I. Indtægter i alt	**26.812**	**21.790**	**100,0**	
	UDGIFTER:				
	Samlede tilskud fordelt på formål				
	Fremstødsforanstaltninger i alt	7.059	5.575	26,6	-21,0
	Forskning og udvikling i alt	9.373	6.304	30,1	-32,7
	Kvalitetsordninger i alt	-	-	0,0	-
	Videnudveksling og informationsaktioner i alt	7.033	5.554	26,5	-21,0
	Rådgivning i alt	-	-	0,0	-
14	Sygdomsforebyggelse i alt	3.643	3.526	16,8	-3,2
	Sygdomsbekæmpelse i alt	-	-	0,0	-
	Dyrevelfærd jf. BEK nr. 1290 af 28/11/2024 i alt	-	-	0,0	-
6	Særlige foranstaltninger	-	-	0,0	-
	Medfinansiering af EU-programmer i alt	-	-	0,0	-
	II. Udgifter til formål i alt	**27.108**	**20.959**	**100,0**	
7	**Fondsadministration**				
8	Fondsadministration - Særpuljer	-	-	0,0	-
	Revision	130	120	15,8	-7,7
	Advokatbistand	-	50	6,6	-
9	Effektvurdering	15	100	13,2	566,7
	Ekstern projektvurdering	-	-	0,0	-
10	Øvrig godkendte administrationsudgifter	60	50	6,6	-16,7
11	Bestyrelseshonorar/befordringsgodtgørelse	440	440	57,9	0,0
12	Tab på debitorer	-	-	0,0	-
	III. Administration i alt	**645**	**760**	**100,0**	
	IV. Udgifter i alt	**27.753**	**21.719**		
13	**Overførsel til næste år**	**-941**	**71**		
	Overførsel til næste år i pct. af årets udgift	-3,39%	0,33%		
	Supplerende oplysninger:				
	Samlet tilskud fordelt på tilskudsmodtagere				
	Landbrug & Fødevarer	13.386	10.909	52,0	-18,5
	SEGES Innovation	7.999	6.032	28,8	-24,6
	Innovationscenter for Økologisk Landbrug	1.154	1.532	7,3	32,8
	Food Organsisation of Denmark	1.396	874	4,2	-37,4
	Aarhus Universitet	2.095	767	3,7	-63,4
	Københavns Universitet	295	645	3,1	118,6
	Økologisk Landsforening	-	200	1,0	-
	Teknologisk Institut, DMRI	400	-	0,0	-100,0
	KoVet	300	-	0,0	-100,0
	Landbrugspodcasten v. Jysk Medieproduktion	83	-	0,0	-100,0
	V. I alt	**27.108**	**20.959**	**100,0**	

Kvægafgiftsfonden - Noter til Budget 2027

Note 1. Overført fra forrige år
Der er budgetteret med en overførsel på -941 t.kr. fra 2026 til 2027 på baggrund af fondens 2025-regnskab samt øvrig ajourføring efter opdatering af fondens ændringsbudget for 2026 ultimo september 2026.

Note 2. Produktionsafgifter
Der forventes en produktion af 517.210 stk. kvæg á 38 kr. i 2027.

Note 3. Promillemidler
For 2027 har Promilleafgiftsfonden for landbrug bevilget et tilskud på 2.977 t. kr.

Beløb i 1.000 kr.	Ændrings-budget 2026 (i t. kr.)	Budget 2027 (i t. kr.)
I alt		
Tilskuddet dækker følgende		
Fremstødsforanstaltninger i alt	-	-
Forskning og udvikling i alt	1.900	1.219
Kvalitetsordninger i alt	-	-
Videnudveksling og informationsaktioner i alt	1.293	1.076
Rådgivning i alt	-	-
Sygdomsforebyggelse i alt	736	682
Sygdomsbekæmpelse i alt	-	-
Dyrevelfærd jf. BEK nr. 1290 af 28/11/2024 i alt	-	-
Særlige foranstaltninger	-	
Medfinansiering af initiativer under EU-programmer	-	
Tilskud i alt	**3.929**	**2.977**

Note 4. Særbevilling og anden indtægt
Ingen bemærkninger.

Note 5. Renter
Som følge af renteforholdene på pengemarkedet forventer fonden i 2027 et afkast på 100 t. kr. af indeståender i banken.

Note 6. Særlige foranstaltninger
Ingen bemærkninger.

Note 7. Fondsadministration
Opgaverne vedrørende fondens sekretariat og generelle administration varetages af Landbrug & Fødevarer. Udgifter til generel fondsadministration er ikke finansieret af afgiftsmidler.

Note 8. Fondadministration - særpuljer
Ingen bemærkninger.

Note 9. Effektvurdering
Der er budgetteret med udgifter til effektvurdering i henhold til fondens beskrivelse heraf, herunder effektvurdering af strategiperioden 2022-2025.

Note 10. Øvrige godkendte administrationsudgifter
Ingen bemærkninger.

Note 11. Bestyrelseshonorar/befordringsgodtgørelse
Kvægafgiftsfonden betaler honorar til bestyrelsens medlemmer baseret på forventet tidsforbrug (80-144 timer/år) og sats i henhold til Finansministeriets cirkulære herom. Honorarerne beløber sig samlet til 410 t.kr. (formand: 65 t.kr., næstformand 45 t.kr. og øvrige medlemmer: 30 t.kr.). Dertil dækkes udgifter til transport samt overnatning i henhold til Finansministeriets cirkulære herom, til en forventet omkostning på samlet 30 t.kr.

Note 12. Tab på debitorer
Ingen bemærkninger.

Note 13. Overførsel til næste år
Ingen bemærkninger.

Note 14. Sygdomme
Fonden støtter blandt andet forebyggelse og bekæmpelse af Salmonella, BSE, IBR og BVD.

Note 15. Fordeling af tilsagn på strategiske mål
Antal projekter samt tilskudsbeløb fordelt på fondens strategiske mål.

Indsatsområde:	**Antal projekter:**	**Tilskud i t. kr.:**
Bæredygtighed	15	8.215
Markedsadgang	6	4.122
Spisekvalitet, smag, ernæring, sunde og sikre fødevarer.	5	8.622
Total	**26**	**20.959**

Note 16. Valgfri note
Ingen bemærkninger.

Kvægafgiftsfonden - Supplerende noter til Budget 2027

	Beløb i 1.000 kr.	Ændrings-budget 2026	Budget 2027	Specifikation af anvendt statsstøtteregel
Kvægafgiftsfonden i alt		**27.108**	**20.959**	
Landbrug og Fødevarer i alt		**13.386**	**10.909**	
Sygdomsforebyggelse				
1	Sammen mod Salmonella Dublin	959	824	§27
2	DANISH Transportstandard - Kvæg – Smittebeskyttelse ved eksport af kvæg	339	256	§27
Sygdomsforebyggelse i alt		**1.298**	**1.080**	
Fremstødsforanstaltninger				
3	Okse med omtanke	1.999	1.799	§8 & §20
4	Markedsadgang for okse- og kalvekød samt afledte produkter	1.869	1.338	§20
5	Internationale handels- og markedsforhold for oksekød og dets afledte produkter	1.195	864	§20
6	Dyrevelfærdsmærkekampagne - okse- og kalvekød i fokus (forbruger, branche, detail og foodservice)	600	500	§20
Fremstødsforanstaltninger i alt		**5.663**	**4.501**	
Videnudveksling og informationsaktioner				
7	Fødevare og Veterinære Forhold vedr. oksekød og afledte produkter	4.488	3.798	§8
8	Slagtedata & Branchestatistik	1.650	1.530	§8
	Indsigter om forbrugere og marked	287	0	
Videnudveksling og informationsaktioner i alt		**6.425**	**5.328**	
SEGES Innovation P/S i alt		**7.999**	**6.032**	
Forskning og udvikling				
9	Kødproduktion med krydsningskvier – Produktivitet, sundhed, kvalitet, klima og økonomi	1.267	751	§18
10	Calf Impact – fra data og viden til handling	0	635	§18
11	Forbedret marmorering og spisekvalitet af oksekød gennem avl	0	632	§18
12	Sundere slagtekalve ved forbedret avl og management via sensordata	400	600	§18
13	Nyt håb for spaltegulvsstalde	378	323	§18
14	Optimering af dansk avlsprogram for kødkvægsracer brugt til inseminering af malkekvæg (BonD)	150	306	§18
15	Reduceret metanudledning fra slagtekalve (GreenCalf)	82	113	§18
	GRØN eller GUL foderration til slagtekalve i praksis	1.037	0	§18
	Kødkvægs udledning af metan ved afgræsning (KlimaBøf)	952	0	§18
	Nye fodermidler til slagtekalvefodring	719	0	§18
	Systematisk sygdomsforebyggelse i kalveopdrættet	444	0	
Forskning og udvikling i alt		**5.429**	**3.360**	
Videnudveksling og informationsaktioner				
16	CalfCoop – Sunde kalve gennem viden og samarbejde	225	226	§8
Videnudveksling og informationsaktioner i alt		**225**	**226**	
Sygdomsforebyggelse				
17	Overvågning af smitsomme kvægsygdomme	2.045	2.146	§27
18	Smart-guard – Din smittebeskyttelsesvagt	300	300	§27
Sygdomsforebyggelse i alt		**2.345**	**2.446**	

	Beløb i 1.000 kr.	Ændrings-budget 2026	Budget 2027	Specifikation af anvendt statsstøtteregel
Aarhus Universitet i alt		**2.095**	**767**	
Forskning og udvikling				
19	Tilstrækkeligt med D-vitamin til sunde og robuste kalve (KalveD)	1.147	667	§18
20	VANDKALV – Hvad er kalves behov for væske under opstaldning – med særlig fokus på transport	540	100	§18
	Ernæringsværdi af Grise- og Oksekød i sammenligning med kød-alternativer (EGO)	408	0	
Forskning og udvikling i alt		**2.095**	**767**	
Innovationscenter for Økologisk Landbrug i alt		**1.154**	**1.532**	
Forskning og udvikling				
21	"Det grå guld" – bedre færdigfedning og spisekvalitet af økologiske slagtekøer	835	863	§18
22	Dyrevelfærd i naturlige græsningssystemer	319	669	§18
Forskning og udvikling i alt		**1.154**	**1.532**	
Food Organsisation of Denmark i alt		**1.396**	**874**	
Fremstødsforanstaltninger				
23	Okse på dagsordenen	1.396	874	§20
Fremstødsforanstaltninger i alt		**1.396**	**874**	
Københavns Universitet i alt		**295**	**645**	
Forskning og udvikling				
24	VarsKO: Risikobaseret og datadrevet tidlig varsling af smitsomme sygdomme hos kvæg	0	346	§18
25	Epi-Flu: Beredskabsværktøjer til fugleinfluenza i kvæg	295	299	§18
Forskning og udvikling i alt		**295**	**645**	
Økologisk Landsforening i alt		**0**	**200**	
Fremstødsforanstaltninger				
26	Fra natur til marked – afsætningsmodeller for græskød	0	200	§18
Fremstødsforanstaltninger i alt		**0**	**200**	
Teknologisk Institut, DMRI i alt		**400**	**0**	
Forskning og udvikling				
	Automatisk udbyttekontrol ved måling af kød på benbånd	400	0	
Forskning og udvikling i alt		**400**	**0**	
KoVet		**300**	**0**	
Videnudveksling og informationsaktioner				
	Evidensbaseret kalverådgivning – formidling af forskning til rådgivere – en fortsættelse	300	0	
Videnudveksling og informationsaktioner i alt		**300**	**0**	
Landbrugspodcasten v. Jysk Medieproduktion i alt		**83**	**0**	
Videnudveksling og informationsaktioner				
	Kødkvæg i fokus - Vidensformidling til kødkvægssektoren via podcast	83	0	
Videnudveksling og informationsaktioner i alt		**83**	**0**	
I alt		**27.108**	**20.959**	

Kvægafgiftsfonden

Projektbeskrivelser

Note 1: Sammen mod Salmonella Dublin
Tilskudsmodtager: Landbrug & Fødevarer

I projektet udvikles og demonstreres et nyt koncept for bekæmpelse af Salmonella Dublin (SD). Formålet er at øge andelen af kvægbesætninger, som er fri for SD for derved at opnå en højere produktivitet, bedre velfærd, lavere antibiotikaforbrug samt en bedre økonomi i den enkelte bedrift. Færre besætninger smittet med SD vil også mindske risikoen for at smitte spredes til de ca. 88% mælkeleverende besætninger, der ikke er smittet.

Der er meget viden om SD, og måderne at bekæmpe den på, men de seneste 10 år er andelen af besætninger i niveau 2 steget fra ca. 6% til nu ca. 13%. Mange faglige projekter har bidraget med viden og erfaringer til bekæmpelse af SD. Bl.a. har lokale fokusgrupper givet gode resultater. Pga. gruppernes afhængighed af central styring er de fleste dog ophørt efter projektperioden.

I dette projekts nye tilgang til bekæmpelsen, fokuseres på vedvarende motivation og lokalt engagement. Det grundlæggende princip er lokal forankring, fællesskab og koordinering for at sikre langvarig effekt af smittebekæmpelsen. Der etableres projektområder, hvor både smittede og ikke-smittede besætninger involveres for at øge opmærksomheden på 1) at få bekæmpet smitte i niveau 2 besætninger og 2) at undgå nysmittede besætninger.

Aktiviteter:

Der etableres robuste lokale faglige og administrative enheder, som skal bistå med faglig rådgivning og understøtte lokale smittebekæmpelses- og læringsinitiativer. I hver enhed engageres 2 fagpersoner som tovholdere - en faglig koordinator (dyrlæge) og en administrativ koordinator (rådgiver) - som tilsammen får ansvaret for at lede den lokale indsats i samråd med den overordnede projektledelse.

Gennem jævnlige fællesmøder for alle kvæglandmænd i området, udvikling af digitale monitoreringsværktøjer og nyhedsbreve sikres gensidig motivation for fortsat bekæmpelse. Der informeres om status, deles faglig information og faciliteres erfaringsudveksling om praktiske smittebekæmpelsestiltag, der kan bidrage til at finde løsninger til smittebekæmpelse på den enkelte besætning i en praktisk hverdag. Landmandens professionelle samarbejdspartnere i hvert projektområde engageres i projektet via direkte henvendelse fra de lokale tovholdere.

Tovholderne uddannes og opdateres gennem projektet - både fagligt vedr. SD og i relation til forandringsledelse på bedrifterne.

Der udvikles differentieret lærings- og informationsmateriale, som stilles til rådighed for tovholdere, dyrlæger, rådgivere, landmænd, medarbejdere og samarbejdspartnere for at øge indsigterne i smittebekæmpelse og understøtte forholdsregler mod smittespredning hos alle relevante aktører lokalt.

Projektets formål og resultater kommunikeres gennem mødeaktivitet, direct mail, SoMe opslag, artikler, podcasts og videoer for at nå så mange interessenter som muligt.

Effekter:

Det nye koncept for bekæmpelse af Salmonella Dublin udvikles og iværksættes i 10 lokale områder i projektet.

I hvert af disse områder forventes det at:

75 % af besætningerne i SD-niveau 2, som deltager i projektet, i løbet af 2 år vil befinde sig i niveau 1

Kalvedødelighed (0-180 dage) og antibiotikaforbrug (ADD) til kalve falder i de deltagende besætninger.

Ved at initiere en overordnet koordineret plan for reduktion af SD under devisen 'Vi bekæmper Salmonella Dublin SAMMEN' sikres fornyet fremdrift i bekæmpelsen, til gavn for både smittede og ikke-smittede kvægbesætninger i Danmark.

Note 2: DANISH Transportstandard - Kvæg – Smittebeskyttelse ved eksport af kvæg
Tilskudsmodtager: Landbrug & Fødevarer

Projektets formål er at opretholde et højt veterinært stade i Danmark ved at forhindre indførsel af smitsomme kvægsygdomme fra udlandet via de dyretransporter, som ankommer til Danmark for at eksportere danske kreaturer til andre EU-lande og tredjelande.

For at beskytte mod smitte omfatter projektet kontrol af vognvask og efterfølgende desinfektion af kreatur-transportvogne, der kører ind i Danmark. Til dette formål anvendes eksterne firmaer til vask og desinfektion af transporterne, it-udvikling og administration samt kvalitetssikring af standarden. Landmænd kan kontrollere vaskecertifikaterne for de lastbiler, der kommer for at afhente dyr på deres bedrift, via hjemmesiden tjek-vogn.dk eller via SMS-service.

Projektet gennemføres i samarbejde med Landbrug & Fødevarer, Sektor for Gris, og der er udviklet en fælles standard (DANISH Transportstandard - DTS), som stiller krav om vask og desinfektion af dyretransportbiler fra udlandet. Projektet omfatter kontrol og desinfektion af kvægtransportbiler samt en forholdsmæssig andel af de generelle administrative omkostninger til drift, udvikling og vedligeholdelse af DTS.

På kort og lang sigt sikrer projektet danske kvægbesætninger mod smitte udefra via dyretransportvogne fra udlandet. Projektet støtter op om Kvægafgiftsfondens strategiske indsatsområde ”Bæredygtighed” ved at bidrage til et højt niveau af dyrevelfærd og forebyggelse af kvægsygdomme.

Note 3: Okse med omtanke
Tilskudsmodtager: Landbrug & Fødevarer

Projektets formål er at styrke sektorens arbejde med okse- og kalvekød og hermed sikre dets fremtidige plads på tallerkenen i et marked præget af ændrede forbrugsvaner, øget prisfokus samt stigende interesse for sundhed og bæredygtighed. Med afsæt i forbrugerindsigter og ernæringsfaglig viden skal projektet bidrage til en moderne forståelse af ”mindre og bedre”, hvor smag, ernæring og anvendelse i måltidet skaber øget værdi og relevans for både branche og forbrugere.

Projektet gennemføres som en integreret indsats i tre arbejdspakker, der kobler forbrugerindsigt, ernæring og formidling:

AP1 indsamler og analyserer viden om forbrug, marked og efterspørgsel gennem nationale undersøgelser og indkøbsdata. Der skabes indsigt i forbrugernes madvaner, præferencer, barrierer og holdninger til bl.a. dyrevelfærd, sundhed, betalingsvillighed og klima. Samtidig analyseres indkøbsmønstre og anvendelsen af okse- og kalvekød i detail og foodservice. Samlet set danner resultaterne grundlag for løbende markedsforståelse og formidling, hvilket styrker branchens muligheder for bl.a. at tilpasse produkter og aktiviteter.

AP2 fokuserer på ernæring og sundhed gennem opdatering og formidling af evidensbaseret viden om okse- og kalvekødets ernæringsmæssige bidrag, herunder protein, jern, zink og B12. Der arbejdes med videreudvikling af vidensplatforme som ernæringsfokus.dk samt udvikling af fagligt materiale om bl.a. jern, kødfaktor og anvendelse af forskellige udskæringer. Målet er at styrke forståelsen af kødets rolle i en balanceret kost, også i mindre mængder.

AP3 omsætter viden fra AP1 og AP2 til målrettet kommunikation, videndeling og stakeholderindsats. Det omfatter formidling via hjemmesider, nyhedsbreve og faglige materialer samt udvikling af landingssider med fokus på bl.a. jern og anvendelse af okse- og kalvekød. Der gennemføres fx webinarer, en national jernkampagne, oplæg, konferencer, netværksaktiviteter og løbende dialog med relevante stakeholders.

Projektet bidrager til at fastholde okse- og kalvekødets relevans i et marked præget af ændrede forbrugsvaner og øget prisfokus. Effekten opnås gennem nye analyser af forbrug og marked, opdateret ernæringsfaglig dokumentation samt målrettet formidling til branche, foodservice, fagprofessionelle, stakeholders m.fl. Branchen får via projektet et styrket vidensgrundlag til at tilpasse produktion og afsætning til ændrede markedsvilkår og fastholde konkurrenceevnen. Samtidig får fagprofessionelle og øvrige aktører et bedre fagligt grundlag for at indgå i formidling og rådgivning om kødets rolle i måltidet.

Note 4: Markedsadgang for okse- og kalvekød samt afledte produkter
Tilskudsmodtager: Landbrug & Fødevarer

Formål

Projektet har to formål: At fastholde eksisterende markedsadgange for okse- og kalvekød samt at etablere nye markeder ved at udvide eksisterende markedsadgang ift. produktkategorier, alderskriterier mv. med særligt fokus på spiselige slagtebiprodukter. Indsatsen skal sikre fortsat tillid til danske systemer og den høje fødevarekvalitet samt udvide markedsadgangen generelt. En bred og langsigtet markedsadgang er afgørende for at øge værdien af hele kreaturet og styrke branchens økonomi i en presset markedssituation.

Fagligt grundlag

Kombination af veterinærfaglig viden og handels- og markedsfaglig ekspertise.

Dokumentation af danske myndigheders og branchens håndtering af fødevaresikkerhed, dyresundhed og kontrolsystemer som grundlag for markedsadgang.

Håndtering af tredjelandes myndighedsspørgeskemaer, forberedelse og gennemførelse af inspektioner samt efterfølgende certifikatforhandlinger.

Aktivitet 1: Vedligeholdelse og evt. udvidelse af eksisterende markedsadgange

Løbende og systematisk dialog med danske og udenlandske myndigheder med henblik på fastholdelse af eksisterende markedsadgange.

Identifikation og afhjælpning af handelsmæssige og regulatoriske udfordringer i den praktiske anvendelse af markedsadgange.

Afklaring af sproglige, faglige, kulturelle og fortolkningsmæssige barrierer, der kan hindre eksport.

Arbejde for udvidelse af produktadgang, herunder ophævelse af alderskrav og adgang for spiselige slagtebiprodukter.

Aktivitet 2: Etablering af nye markedsadgange

Målrettet indsats for åbning af nye markeder med fokus på så bred produktadgang som muligt for spiselige slagtebiprodukter samt animalske biprodukter, herunder til petfood.

Trinvis etablering af markedsadgang i takt med myndighedsprocesser og markedsdialog.

Tæt samarbejde med danske ambassader og relevante udenlandske myndigheder med henblik på opbygning af tillidsfulde og langsigtede relationer.

Tværgående aktiviteter

Løbende indsamling, bearbejdning og formidling af viden om fødevaresikkerheds- og veterinærregler i EU og tredjelande.

Rådgivning af branchevirksomheder om konkrete markeds- og regelkrav.

Faglig-teknisk understøttelse af markedsvedligeholdelse, herunder dokumentation af dansk lovgivning som ækvivalent til tredjelandes krav.

Arbejde med bilaterale certifikater, EU-certifikater, DIX og TRACES samt fortsat indsats for digitalisering af eksportcertifikater.

Projektet tager afsæt i fondens indsatsområder frem mod 2029 med primært fokus på markedsadgang. Projektet bidrager til fondens effektmål om at styrke sektorens udvikling og konkurrenceevne gennem fastholdelse, udvidelse og evt. etablering af markedsadgange, som sikrer en afregning svarende til de høje produktionsstandarder. Samtidig understøttes målet om at øge salget af biprodukter til humant konsum med 2% i 2029 i forhold til 2025.

Note 5: Internationale handels- og markedsforhold for oksekød og dets afledte produkter
Tilskudsmodtager: Landbrug & Fødevarer

Kvægproduktionen falder i Europa og udfordrer dermed råvaregrundlaget for produktionen af okse- og kalvekød. Hvis forbruget af oksekød i Europa skal opretholdes, vil det alt andet lige give en større efterspørgsel på oksekød og øge behovet for import af oksekød fra tredjelande, hvor produktionskrav, -standarder og -omkostninger er anderledes. Med udsigt til en større andel af importeret oksekød fra tredjelande er det nødvendig, at branchen kender til forskellene i krav og produktionsvilkår fra de største importnationer til EU for at kunne opretholde konkurrenceevnen og fortsat sikre en styrket afsætning af okse- og kalvekød.

I 2027 vil projektet have fokus på at analysere og perspektivere den indsamlede viden i et format, hvor branchen kan udvikle deres positioner på nærmarkederne i forhold til importeret kød fra tredjelande. Dette bliver muliggjort via den projektets arbejde med at tilvejebringer viden, analyser og information om væsentlige internationale handels- og markedsforhold, herunder nye handelsaftaler, handelsanordninger, toldkvoter m.m. Disse handels- og markedsmæssige forhold påvirker konkurrenceevnen og okse- og kalvekødbranchens afsætningsmuligheder nationalt og internationalt. Resultaterne af projektets aktiviteter formidles til branchen både mundtlig og skriftligt bl.a. via nyhedsbreve.

Effekterne af projektets samlede indsats giver oksekødbranchen viden om udfordringer og muligheder for afsætning af deres produkter både nationalt og internationalt, hvor andelen af importeret oksekød ventes at udgøre en større andel. Dermed understøtter projektet sektoren med at sikre den bedst mulige afsætning af deres produkter til den bedst mulige pris, samtidige med at branchen kan styrke muligheden for at optimere ressourceudnyttelsen af kreaturet.

Yderligere vil projektet også fungere som vidensgrundlag ift. fastholdelse, udvidelse eller identifikation af nye markeder for afsætningen af kalve- og oksekød og de afledte produkter. Det sker i tæt samarbejde med KAF-projektet ”Markedsadgang for okse- og kalvekød samt afledte produkter”.

Note 6: Dyrevelfærdsmærkekampagne - okse- og kalvekød i fokus (forbruger, branche, detail og foodservice)
Tilskudsmodtager: Landbrug & Fødevarer

Formålet er at skabe forandringer i holdninger og handlinger ved at fremme dyrevelfærd og øge købspræferencen for okse- og kalvekød med det statslige dyrevelfærdsmærke. Dette sker gennem en kampagneindsats med fokus på outdoor, sociale medier som Instagram og Facebook, branchens og detailhandlens egne platforme samt Landbrug & Fødevarers platforme. Kampagnen omfatter desuden andre kategorier som gris, kylling og mejeri og supplerer Ministeriet for Natur og Dyrevelfærds forventede aktiviteter i 2027.
I 2027 videreføres indsatsen over for foodservice, hvor de største private aktører og branchen efterspørger dyrevelfærd som en del af argumentationen for kødets plads i måltidet. Herudover omfatter projektet formidling af dyrevelfærdsmærket okse- og kalvekød på folkemøder mv.

I et fortsat udfordret marked med meget højt prispres – særligt på okse- og kalvekød – samt vækst i private label og discount er det vigtigt at fastholde og udvikle værdiskabelsen i kategorien, herunder gennem dyrevelfærd. Dyrevelfærd, økologi og lokal produktion er dokumenterede motivationsfaktorer for danske forbrugere (Epinion MaxDiff for Landbrug & Fødevarer 2025).

Landbrug & Fødevarers kampagne understøtter salget af dyrevelfærdsmærkede produkter med kommercielt fokus på lokalt produceret okse- og kalvekød, værdiskabelse og fastholdelse af produkter med mærket Bedre Dyrevelfærd i sortiment. Landbrug & Fødevarer har opbygget en styrkeposition på tværs af indkøb, marketing og CSR og kan kommunikere til beslutningstagere i detailkæder og professionelle aktører i foodservice. Det er i de senere år lykkedes at sikre aktivering i hele værdikæden og synlighed over for danske forbrugere.

I 2026 var kendskabet til mærket blandt målgruppen 25-65-årige 73 %, og kampagnen styrkede købsgraden hos 66 % af målgruppen mod 61 % i 2025 (jf. Fødevarestyrelsen, YouGov 12. maj 2025, L&F Kantar september 2025). Forventningen er tilsvarende gode resultater i 2027. Kampagnen skal påvirke forbrugernes indkøbskriterier og skabe stærkere præference for okse- og kalvekød med mærket. Hele detailbranchen og producenterne støtter Hjerteordningen, men kampagnen er nødvendig for at fastholde engagementet.

Projektet omfatter desuden en understøttende indsats rettet mod de største private foodserviceaktører, hvor dyrevelfærd er blevet et væsentligt parameter, og hvor gæsterne fortsat har høj præference for kød, samtidig

med at de efterspørger lokale råvarer, dyrevelfærd, smag og kvalitet (L&F-analyse, Voxometer nov./dec. 2023, Kantinegæstens stemme – opdateres i 2026). Endelig formidles dyrevelfærdsmærket og værdi af markedsdrevet indsats for dyrevelfærd for okse- og kalvekød på debatter, events, f.eks. på folkemøder mv., hvor forbrugere, producenter, kommercielle aktører og interesseorganisationer mødes, bl.a. Madens Folkemøde og Folkemødet på Bornholm.

Gennemførelsen forventes at øge afsætningen af okse- og kalvekød med bedre dyrevelfærd og bidrage til højere værdiskabelse hos primærproducenterne.
Der søges om medfinansiering i Mælkeafgiftsfonden, Svineafgiftsfonden og Fjerkræafgiftsfonden.

Note 7: Fødevare og Veterinære Forhold vedr. okse- og kalvekød samt afledte produkter
Tilskudsmodtager: Landbrug & Fødevarer

Projektets formål

Projektets formål er at fungere som branchens fælles basisberedskab for viden og praksisnær håndtering af opgaver og udfordringer inden for fødevare- og veterinærlovgivning, herunder kødkontrol og fødevaresikkerhed generelt. Projektet dækker desuden dyresundhed, dyrevelfærd ved indtransport og slagtning samt smittebeskyttelse relateret til slagtning og produktion af okse- og kalvekødsprodukter samt afledte produkter og integrerer systematisk ny teknologi og digitalisering.

Projektets aktiviteter

Projektet gennemføres som et samarbejde mellem Landbrug & Fødevarer og Danske Slagtermestre (FødevareDanmark) og omfatter hele okse- og kalvekødsbranchen, herunder slagterier, slagtehuse, mobile slagterier og håndtering af afledte produkter. Projektets aktiviteter har til formål at sikre et samlet og ressourceeffektivt vidensberedskab. En central aktivitet er løbende overvågning, bearbejdning og formidling af national og international fødevare- og veterinærlovgivning, herunder hygiejne, kødkontrol, mikrobiologi, mærkning og eksportkrav. Viden omsættes til praksisnær formidling og understøtter implementering i virksomhederne. Projektet bidrager dermed til ensartet forståelse og anvendelse af regler på tværs af branchen.

Der arbejdes løbende med udvikling og tilpasning af FVKO-systemet for at styrke dokumentationen i fødevarekæden.

Derudover deltages aktivt i relevante nationale og internationale faglige fora, herunder myndighedsdialog, EU-samarbejder og europæiske fora, samt gennemføre nabotjek ved behov for indsigt i andre EU- landes praksis og implementering af EU-lovgivning.

Projektet omfatter endvidere opdatering og vedligeholdelse af HACCP-materiale og branchekoder for både større kreaturslagterier og små og mellemstore slagterivirksomheder. Materialerne omsætter gældende regler til konkrete, operationelle procedurer og udgør et centralt fundament for virksomhedernes egenkontrol.

Der arbejdes målrettet med optimal og korrekt anvendelse af spiselige slagtebiprodukter, animalske biprodukter og øvrige afledte produkter, herunder vejledning i klassificering, anvendelse og lovgivning.

Samtidig indarbejdes ny teknologi og øget digitalisering, herunder anvendelse af AI, som et understøttende element i projektets aktiviteter. Endvidere bistår projektet virksomheder i forbindelse med deres arbejde med overholdes af kravene i de standarder de certificeres efter og indarbejdelsen af disse i deres egenkontrolprogrammer ift. lovgivning mv.

Projektets effekter

Projektet sikrer, at okse- og kalvekødsbranchen har løbende adgang til opdateret, anvendelsesegnet viden og et velfungerende vidensberedskab. Dette understøtter høj og ensartet regelefterlevelse, et fortsat højt fødevaresikkerhedsniveau og forbrugertillid. Projektet bidrager dermed til branchens muligheder for fastholdt og øget markedsadgang i Danmark, EU og på tredjelandsmarkeder samt til optimal ressourceudnyttelse og bæredygtig produktion i tråd med fondens effektmål.

Note 8: Slagtedata & Branchestatistik
Tilskudsmodtager: Landbrug & Fødevarer

Formål

Projektet har to hovedformål, opdelt i arbejdspakke 1 og 2.

AP1: Indsamling af kvægslagtedata fra alle danske autoriserede kreaturslagterier. Indberetning til Kvægslagtedatabasen sikrer høj dataintegritet, hvilket er en forudsætning for overdragelse til myndigheder og andre interessenter, der har lovhjemmel til at modtage dele af de indsamlede data.

AP2: Udarbejdelse og analyse af branchestatistikker, der kan styrke kvægbrugets udvikling og konkurrenceevne. Systematisk vedligehold af udviklingen for oksekødspriser og produktionsværdier, giver oksekød- og kvægsektoren viden, som giver aktører i branchen mulighed for strategisk virksomhedsplanlægning.

Aktiviteter

AP1: Slagtedata – Systemejer af Kvægslagtedatabasen er ansvarlig for AP1

- Indsamling af slagtedata.

- Overvågning og kvalitetssikring af slagtedata - fejlsøgning på makro- og mikroniveau.

- Strømlining af data inden videre flow, i dialog med slagterier og SEGES.

- Vedligehold af software og hardware.

- Systemejer yder support om dataprocesser til dataleverandører samt beskytter data mod IT-kriminalitet.

- Samarbejde med interessenter samt udarbejdelser og håndtering af dataleveringsaftaler.

Modtagere af slagtedata omfatter i 2027: 'Styrelsen for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri' til BSE-kontrol, Kødkontrol samt tilknyttet afgift; 'Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø' til Klassificeringskontrol samt udbetaling af Slagtepræmie; SEGES Innovation til dataudstilling i DMS via KVDB samt forskning; Danmarks Statistik til nationalregnskab, Statistikbanken og Eurostat; Kvægafgiftsfonden til indhentning af produktionsafgift. Derudover spiller data en rolle i dialogen mellem veterinærgrupper og markedsaktører på tværs af kvægsektoren.

Kvægslagtedatabasen indeholder kvægslagtedata tilbage til 2001, hvilket er af stor værdi hvis det bevares og vedligeholdes. Projektet har gennem årene akkumuleret betydelig viden og erfaring, hvilket muliggør løbende udvidelse og optimering af aktiviteterne. Dette medfører muligheden for hurtigt at finde løsninger og forbedringer af dataflowet ved forandringer, såsom nye virksomhedsstrategier eller institutionelle ændringer. Systemejeren af Kvægslagtedatabasen har et godt samarbejde med både myndigheder og producenter af oksekød og fungerer derfor som et effektivt og pålideligt bindeled mellem indsamling og levering af slagtedata.

AP2: Branchestatistik – Markedsanalytiker er ansvarlig for AP2

Bearbejdning af data om produktion, handel og prisforhold.

Publicering af nyhedsbrev om brancheudvikling.

Udregning af den danske EU-pris til sammenligning med andre EU-lande.

Løbende offentliggøres af slagtetal, priser samt im- og eksport.

Indlæg i Landbrugsavisen om udvikling i priser og produktion.

Publicering af en samlet årsstatistik med nøgletal fra 2026.

Den indsamlede slagtedata i AP1 er forudsætningen for udarbejdelse og analyse af branchestatistikker i AP2. Slagtedata fra Kvægslagtedatabasen kobles sammen med data fra Eurostat og Danmarks Statistik og skaber herved et komplet statistisk grundlag for branchen.

Effekter

AP1 sikrer standardisering af data fra alle kvægslagtevirksomheder i Danmark, hvilket medfører høj datakvalitet til myndighedskontroller, -afgifter og -tilskud. Yderligere letters en omfattende administrativ byrde fra slagtestederne, hvilket giver grundlag for mere fokus på fødevarekvalitet og kommercielle interesser. Herudover sikres data transparens og sporbarhed samt bidrager til sygdomsforebyggelse og sikre fødevarer.

AP2 skaber øget indsigt i udviklingsmuligheder gennem opgørelser over branchens nøgletal, særligt priser, produktion og handel, hvilket styrker troværdighed og konkurrenceevne.

Note 9: Kødproduktion med krydsningskvier – Produktivitet, sundhed, kvalitet, klima og økonomi
Tilskudsmodtager: SEGES Innovation P/S

Formålet er at lave sammenlignende beregninger af effektivitet, sundhed og produktionsøkonomi samt klimabidrag (LCA) af de forskellige produktionsformer for krydsningskvier, herunder at sammenligne til andre produktionsformer (slagtekalve, ammekvæg m.m.).

Målet er at øge produktionen af danskproducerede krydsningskvier, som kan levere kvalitetsoksekød til hjemmemarkedet på en bæredygtig måde, hvor klima, dyrevelfærd, sundhed, produktion og økonomi tilgodeses. Skal denne produktionsform udvikles med henblik på at mindske importen af oksekød, skal den nødvendige viden tilvejebringes og udvikles til brug for rådgivningen.

Aktiviteterne omfatter afslutning af dataindsamlingen og erfaringer fra demobesætningerne, udarbejdelse af vækstkurver til brug i besætningsstyringssystemer for de forskellige produktionsformer for krydsningskvier samt gennemførelse af LCA- og driftsøkonomiske beregninger for demobesætningerne. Beregningerne omfatter desuden sammenligninger med andre former for kødproduktion, herunder slagtekalve, unge slagtekøer og -kvier af malkerace samt ammekvæg.

Effekterne er, at dansk kvægbrug kan øge produktionen af krydsningskvier under forskellige produktionsforhold mhp. at producere ensartede slagtekroppe af forventet høj spisekvalitet, og at vi kender økonomien og klimaaftrykket af de forskellige produktioner.

Note 10: Calf Impact – fra data og viden til handling
Tilskudsmodtager: SEGES Innovation P/S

Kalveproduktionen står overfor en række udfordringer i form af dødelighed, sygdomsfrekvens og et uudnyttet økonomisk potentiale i mange besætninger. Samtidig skærpes kravene til dyrevelfærd, antibiotikareduktion, klimaaftryk og ressourceudnyttelse. Der er derfor brug for en koordineret, helhedsorienteret og langsigtet indsats på tværs af alle interessenter, hvor forskere, rådgivere, dyrlæger, producenter og virksomheder samles om databaserede beslutningsværktøjer og praktiske løsninger, der styrker kalven fra gennem målrettede indsatser i koens goldperioden, omkring kælvning og gennem de første levemåneder.

Projektets formål er at styrke kalvens robusthed, sundhed og produktivitet gennem målrettet implementering af eksisterende og ny viden samt udvikling af datadrevne værktøjer, der forbedrer beslutningsgrundlaget for både landmænd, rådgivere, dyrlæger og kalvepassere.

Calf Impact skal omsætte eksisterende og ny viden om kalvens robusthed, sundhed og produktionspotentiale, klima og ressourceudnyttelse til konkrete aktiviteter i stalden. Projektet vil kortlægge centrale risikopunkter fra goldperioden, omkring kælvning og gennem kalvens første levemåneder og bruge data fra produktionsbesætninger til at identificere, hvor indsatsen giver størst effekt. Der udvikles fælles nøgletal, så landmænd, rådgivere og dyrlæger får et mere ensartet grundlag for at vurdere dødelighed, sygdom, tilvækst, medicinforbrug og økonomi. I demonstrationsbesætninger afprøves og dokumenteres forbedret goldko- og kælvningsmanagement, optimeret pasning af den nyfødte kalv, bedre råmælksrutiner, fodringsstrategier, opstaldningsforhold og hygiejne. Projektet vil desuden arbejde med mere systematisk sygdomsregistrering, tidligere identifikation af risikokalve og bedre beslutningsstøtte til behandling, så syge kalve håndteres mere rettidigt og målrettet. Håndtering ved transport og indsættelse i nye besætninger indgår også som et centralt aktivitetsområde, fordi disse overgange har stor betydning for kalvens sundhed, trivsel og senere produktionsresultater. Samtidig udvikles praksisnære, databaserede beslutningsværktøjer og rådgivningskoncepter, som gør det lettere for landmænd, medarbejdere, rådgivere og dyrlæger at træffe de rigtige valg i hverdagen. Aktiviteterne kobles tæt til kompetenceudvikling, erfagrupper, demonstrationer og løbende tilbagemelding, så løsningerne ikke kun udvikles, men også bliver implementeret i den daglige drift. Projektet samler forskere, rådgivere, dyrlæger, virksomheder og landmænd, så indsatsen både bygger på forskningsbaseret viden og praksiserfaring.

Projektet forventes at skabe markante forbedringer i småkalve- og slagtekalveopdrættet. Gennem bedre management fra goldperioden til kalvens første levemåneder forventes kalvedødeligheden reduceret med 10–20 % og sygdomsforekomsten med 20–30 %. Samtidig kan mere systematisk diagnostik og bedre beslutningsgrundlag reducere antibiotikaforbruget med 15–25 % uden at gå på kompromis med dyrevelfærden. Projektet forventes desuden at forbedre dækningsbidraget med 200–400 kr. pr. kalv og reducere klimaaftrykket med 2–5 %.

Projektets implementeringskraft styrkes væsentligt ved, at indsatsen samler alle centrale aktører omkring kalvens sundhed, velfærd og produktionspotentiale. Når virksomheder, rådgivning, forskning, dyrlæger og praksis arbejder efter fælles mål og med fælles løsninger, øges sandsynligheden for, at projektets resultater hurtigt omsættes til konkrete ændringer i stalden. Den brede forankring understøttes af Kalvepartnerskabet – aktuelt LVK, VikingDanmark, Danish Crown og SEGES Innovation – hvor virksomhederne både bidrager aktivt til projektets gennemførelse og med økonomisk støtte på 225 t.kr. pr. år gennem hele projektperioden.

Note 11: Forbedret marmorering og spisekvalitet af oksekød gennem avl
Tilskudsmodtager: SEGES Innovation P/S

Projektets formål er at styrke spisekvaliteten af dansk oksekød og dermed øge den danske kvægsektors konkurrenceevne. Dette opnås gennem udvikling og etablering af et avlsindeks for marmorering, som gør det muligt at avle slagtedyr med en højere grad af marmorering og dermed et mere velsmagende og attraktivt produkt for forbrugerne.

De seneste års klimadebat har sat øget fokus på kødforbruget, og mange forbrugere har i undersøgelser og interviews givet udtryk for deres holdninger til kød. Kødets kvalitet fremhæves ofte som afgørende for købsbeslutningen, og udenlandsk kød – eksempelvis oksekød fra Sydamerika – omtales ofte som et kvalitetsprodukt i medierne. Hvis danskproduceret oksekød fortsat skal have en stærk position på de danske tallerkener, er det derfor afgørende at forbedre spisekvaliteten. Gennem avl og genetik kan marmoreringen øges og dermed forbedre råvarekvaliteten. Det kan bidrage til en bedre spiseoplevelse og styrke konkurrenceevnen i den danske oksekødssektor.

Projektet er opbygget i fire arbejdspakker, som tilsammen etablerer det faglige grundlag for målrettet avl for forbedret spisekvalitet – med fokus på marmorering – hos både malkekvæg og kødkvæg.

De tre første arbejdspakker fokuserer på malkekvæg: AP1 omfatter dataudtræk og kvalitetssikring af eksisterende marmoreringsdata. I AP2 estimeres genetiske parametre for marmorering, og der udvikles samt valideres genetiske modeller. AP3 omhandler beregning af økonomiske værdier, så et marmoreringsindeks kan indgå i et økonomisk totalindeks, fx det nordiske NTM-indeks (Nordic Total Merit indeks). I AP4 anvendes viden og grundramme fra malkekvæg til at udvikle et marmoreringsindeks for kødkvæg. Projektet muliggør dermed implementering af avl for forbedret marmorering i alle danske slagtedyr og sikrer, at de udviklede avlsredskaber kan anvendes bredt på tværs af både konventionel og økologisk produktion.

Udviklingen af avlsindeks for marmorering hos både malkekvæg og kødkvæg vil øge andelen af dyr, der opnår tillæg for høj marmorering. Samtidig forventes en række afledte effekter i form af øget værdiskabelse for landmænd, slagterier og detailhandel samt forbedrede smagsoplevelser for forbrugerne. For producenterne vil den samlede gevinst ti år efter projektets afslutning være 6 mio. kr. til 11 mio. kr. med det nuværende marmoreringstillæg. For slagterierne er det muligt at få en betydelig højere merpris for produkter med høj marmorering, end det nuværende marmoreringstillæg til producenterne. For hver krone pr. kg. slagtevægt merværdi for slagterierne stiger, giver det en årlig merværdi på ca. 470.000 kr. som svare til 7 - 13 mio. kr. ti år efter projektets afslutning. En øget værdi fx på tre kroner vil give en merværdi til slagterierne på 21 - 39 mio. kr. ti år efter projektets afslutning.

En forbedret spisekvalitet af dansk oksekød forventes samtidig at styrke forbrugernes oplevelse af danskproduceret kød og vil dermed øge sandsynligheden for, at de vælger danske produkter. Avl for bedre marmorering sender desuden et signal om, at landbruget prioriterer forbrugernes oplevelse af produkterne og ikke alene fokuserer på produktionsforøgelse. Kombineres en højere marmorering med specialproduktioner, kan der skabes merværdi på flere parametre. Eksempelvis kan oksekød fra naturpleje kombineres med dokumenteret høj spisekvalitet og dermed skabe en stærkere markedsprofil.

Note 12: Sundere slagtekalve ved forbedret avl og management via sensordata
Tilskudsmodtager: SEGES Innovation P/S

At reducere antallet af syge kalve og dermed antibiotikaforbruget er et centralt mål for både slagtekalveproducenter og hele branchen. I praksis er antibiotikaforbruget til kalve under 12 måneder dog steget siden 2014 – en udvikling, der kalder på handling. For at kunne vende denne tendens er der behov for langt mere præcise og systematiske registreringer af kalvenes sundhedstilstand.

Projektets formål er at reducere sygdomsforekomsten i slagtekalveproduktionen og skabe markant avlsmæssig fremgang inden for sundhed. Dette skal opnås gennem systematisk udnyttelse af data fra aktivitets- og drøvtygningssensorer, som i kombination med andre datakilder både kan styrke managementbeslutninger og danne et solidt datagrundlag til beregning af avlsværdier. På sigt skal dette bidrage til forbedret dyrevelfærd, reduceret antibiotika forbrug, højere produktivitet og en mere økonomisk og bæredygtig slagtekalveproduktion.

For at forbedre de avls- og managementmæssige redskaber, så antallet af syge slagtekalve reduceres, er det nødvendigt, at der indsamles flere objektive data, samt at alle tilgængelige data udnyttes mest optimalt. Kombineret brug af sensordata, slagtefund fra slagterierne og almindelige behandlingsregistreringer gør det muligt at udvikle et forbedret avlsindeks for sundhed for krydsningskalve samt at udvikle bedre managementværktøjer til slagtekalveproducenterne.

Ved at tilføje sensordata til eksisterende registreringer som behandlinger og tilvækst af kalve styrkes det samlede datagrundlag markant. Dette giver et mere detaljeret billede af kalvenes sundhed og trivsel. På baggrund af de samlede data skal der udvikles managementværktøjer til både produktionsstyring og strategisk drift, som kan anvendes af slagtekalveproducenter.

Det nuværende sundhedsindeks for kødkvægstyre brugt på malkekøer har i praksis ikke haft den forventede effekt på sygdomsfrekvensen – faktisk har der ikke været en nævneværdig avlsmæssig fremgang hovedsagelig på grund af dårlige data. Det nuværende sundhedsindeks skal videreudvikles, så det inkluderer både almindelige behandlingsdata, slagtefund og alarmer fra sensorer.

Med nye digitale styringsværktøjer forventes det, at sundhedstilstanden i besætningen kan forbedres. I opvækstperioden fra 31 dage til slagtning, dør godt 5 procent af kalvene og ved en reduktion af dødeligheden med et procentpoint vil det give en øget indkomst på 10 million/år på branche niveau. Avlsmæssig er den direkte økonomiske værdi 1,5 million efter 10 år, men de afledte effekter med færre døde kalve og højre tilvækst vil have en langt større økonomisk betydning for branchen. Med stigende fokus på antibiotikaforbrug og dyrevelfærd i fremtiden fra slagterier og forbrugere, er der alt mulig grund til at forvente en større værdi af at have færre syge kalve.

I projektet deltager firmaerne VikingDanmark og Cowmanager. Cowmanager bidrager økonomisk til projektet med 50.000 kr. i 2027 og total 200.000 kr. i hele projektperioden. Alle resultater fra projektet offentliggøres.

Note 13: Nyt håb for spaltegulvsstalde
Tilskudsmodtager: SEGES Innovation P/S

Formålet med projektet er at teste teknologier til behandling af gylle i sengebåsestalde med spaltegulv og rundskyl. Målet er at reducere miljø- og klimagas-emissionerne fra gyllen oplagret i stalden, så eksisterende sengebåsestalde med spaltegulv kan fortsætte produktionen, og samtidig efterkomme stigende miljø- og klimakrav, hvor der ligeledes tages hensyn til dyr og menneskers sundhed, samt staldenes levetid. Projektets resultat kan endvidere medvirke til, at det bliver muligt at opføre nye stalde med spaltegulv og rundskyl.

I projektet udføres en screening af forskellige additivers anvendelighed til reduktion af miljø- og klimaemissioner i danske kvægstalde. De mest lovende additiver udvælges og testes i laboratorie (AP1). Det mest effektive additiv testes efterfølgende i en fuldskala kvægstald med spaltegulv og rundskyl (AP2). Projektet vil ligeledes undersøge andre gyllehåndteringsmetoder i rundskylskanaler, som vil have reducerende effekt på miljø- og klimaemissioner (AP3) og endelig vil der blive undersøgt alternative løsningsmuligheder for spaltegulvstalde, hvor der vil ske en evaluering af praktisk gennemførlighed og omkostninger ved at erstatte spaltegulv med fast drænet gulv, samt vurdering af dyrevelfærd (AP4).

Projektet forventes at give kvægproducenter med sengebåsestalde med spaltegulv mulighed for at fortsætte i eksisterende stalde, med reduceret miljø- og klimabelastning, samt øget sundhed for dyr, personale og staldbygning. Det forventes ligeledes at give mulighed for at etablere nye spaltegulvsstalde med lave emissioner.

Note 14: Optimering af dansk avlsprogram for kødkvægsracer brugt til inseminering af malkekvæg (BonD)
Tilskudsmodtager: SEGES Innovation P/S

Formålet er at producere højkvalitets kalvekød med forbedret produktionsøkonomi og nedsat klimapåvirkning. Dette sker ved at maksimere den avlsmæssige fremgang pr. år gennem optimering af avlsmål og alle dele af avlsprogrammet. For at opnå den maksimale avlsfremgang for egenskaber der er vigtige for fremtidens slagtekalv, skal avlsværdital for disse egenskaber være tilgængelige, og avlsværditallene skal bruges i et effektivt avlsprogram. Projektet er dermed en naturlig og nødvendig efterfølger til tidligere projekter, hvor der er udviklet genomiske avlsværdital for vigtige egenskaber. Effektive avlsprogrammer er et uundværligt led i avlskæden for at kunne realisere den forventede avlsfremgang. Et optimeret avlsprogram beskriver fx i hvilket omfang man udvælger dyr fra forskellige dyregrupper (unge tyre, afprøvede tyre, kvier, ældre køer, mm.) og i hvilket omfang der anvendes forskellige reproduktionsteknologier (kønssorteret sæd, ægtransplantation mm.).

Det nuværende avlsmål er løbende justeret i takt med tilgængeligheden af avlsværdital for nye egenskaber og det er tidligere sket ud fra en simpel fremskrivning af situationen i dag. Vi ser imidlertid ind i en mere omskiftelig fremtid – både i forhold til produktion og afsætning. Der vil sandsynligvis være større forskelle i produktionsforholdene i slagtekalveproduktionen end vi hidtil har set. Samtidig vil forbrugernes præferencer og hele forbrugsmønsteret sandsynligvis ændre sig i fremtiden. Sidst men ikke mindst bliver det mere vigtigt at tage oksekødets indflydelse på klima og miljø i hele produktionsprocessen med i betragtning. Når avlsprogrammet optimeres, er det derfor også nødvendigt at optimere avlsmålet, hvorved avlsmålet også bliver en bærende og uundværlig del af projektet. For at øge sikkerheden på de genomiske avlsværdital, som er en del af grundlaget for et fremtidssikret avlsprogram, undersøges desuden alternative avlsværdivurderingsmodeller.

Effektive avlsprogrammer for kødkvægstyre brugt på malkekvæg vil øge den avlsmæssige fremgang. I forhold til klima og miljø betyder det efter ti år, en samlet reduktion på sektorniveau på godt 2.500 tons CO2-emission, 17.000 tons foder, 340 tons kvælstof og godt 40 tons fosfor. Dyrevelfærdsmæssigt vil der over 10 år være godt 4.000 færre dødfødte krydsningskalve i Danmark.

Med en øget avlsmæssig fremgang på 10 % viser beregninger en ekstra årlig gevinst på 3,3 mio. kr. for slagtekalvebranchen. Den avlsmæssige effekt akkumuleres over årene, så efter tre års effektivt avlsarbejde vil slagtekalveproducenterne opnå en effekt på 19,8 mio. kr. i forhold til udgangspunktet. Samtidig vil den avlsmæssige gevinst ved den forventede øgning i mængden af krydsningskalve på 50.000 kalve svare til 27,4 mio. kr., mens slagterier og avlsfirmaer samlet vil få en gevinst omkring 13 mio. kr.

Projektet har opnået medfinansiering fra GUPD (Grønt Udviklings- og DemonstrationsProgram). Projektet udføres under ledelse af Aarhus Universitet med partnerne SEGES Innovation, VikingGenetics, VikingDanmark, Himmerlandskød og COOP. Projektet omfatter fem arbejdspakker, hvoraf SEGES Innovation vil være involveret i arbejdspakke 2 og 3. I nærværende ansøgning til Kvægafgiftsfonden ansøges der om medfinansiering af SEGES Innovations aktiviteter i GUDP-projektet.

Note 15: Reduceret metanudledning fra slagtekalve (GreenCalf)
Tilskudsmodtager: SEGES Innovation P/S

Formålet er at fastlægge og reducere metanudledningen fra produktion af slagtekalve, der slagtes ved 9 måneders alderen. Det vil ske ved at måle metanudledning fra voksende slagtekalve fra ca. 3 – 10 måneders alderen og ved at teste forskellige fodervirkemidler som f.eks. rødalger, SilvAir, Bovaer og evt. andre relevante kandidater på kalvenes metanudledning, tilvækst, foderoptagelse, fodereffektivitet og velbefindende.

Projektet er medfinansieret af GUDP og projektkonsortiet består af Danish Crown (hovedansøger), Aarhus Universitet (projektleder), DLG og SEGES Innovation. Derudover indgår en følgegruppe af virksomheder, som leverer klimavirkemidlerne til afprøvningerne.

De forskellige virkemidler vil blive testet i 2-4 Dansk Kalv-besætninger, der fodrer med TMR eller kraftfoderbaseret foder. En blandet gruppe af tyre- og kviekalve vil deltage i forsøgene fra ca. tre måneders alderen. Dyrenes metanudledning vil blive målt ved hjælp af GreenFeed systemet, som kvantitativt kan måle et dyrs

udskillelse af metan per dag. For at evaluere effekterne af virkemidlerne vil metanudledning, tilvækst, foderoptagelse og fodereffektivitet blive målt gennem hele forsøget. Analyse af foderprøver vil blive udført for at sikre homogen opblanding af virkemiddel i foderet samt for at kunne relatere effekten af virkemidler til næringsstoffer i kalvenes foderration.

Effekterne vil være, at der bliver flere metanreducerende fodervirkemidler med dokumenterede effekter tilgængelige for kalve-producenterne i Danmark. Projektets resultater vil desuden give et stærkt datagrundlag for klimaværktøjer, der vil skabe nye kommercielle muligheder. Der forventes en reduktion på mindst 50% i metanudledningen ved brug af rødalgeproduktet svarende til ca. 200 kg CO_2e pr. produceret krydsningskalv. Den samlede reduktions-effekt i 2030 forventes at være 100.000 kalve á 200 kg CO_2e = 20.000 tons CO_2e.

Note 16: CalfCoop – Sunde kalve gennem viden og samarbejde
Tilskudsmodtager: SEGES Innovation P/S

Projektets formål er at reducere den unødigt høje kalvedødelighed fra 8 % til 5 % samt at mindske antibiotikaforbruget med 30 %. For at opnå dette er det afgørende at styrke kompetencerne hos medarbejderne i kalvestalden.

Formålet opnås ved udvikling af et kalvekursus, der kan sikre hurtig og enkel oplæring og uddannelse af nye medarbejdere i kalvestalden på alle typer af bedrifter. For at sikre høj kvalitet, relevans og tilgængelighed udvikles og afprøves indholdet i kalvekurset i samarbejde med en række kompetente rådgivere og 'elite-kalvepassere'.

Kalvekurset vil i væsentlig grad lette oplæring og indkøring af nye medarbejdere i kalvestalden. Kurset vil omfatte essentiel viden, som alle kalvepassere uanset baggrund bør tilegne sig. Denne viden skal sikre stabilitet i det daglige arbejde i kalvestalden, men også sikre rettidig håndtering af de hyppigste udfordringer. For at sikre størst mulig relevans i kurset, inddrages en række "elite-kalvepassere" i arbejdet. Vi forventer, at kurset vil komme til at omfatte en vifte af forskellige læringsmidler. Det udviklede materiale vil i vidt omfang blive tilgængeligt på både dansk og andre relevante sprog. Kurset vil også blive et attraktivt supplement til undervisning på landbrugsskoler.

Forventede effekter

Det udviklede kalvekursus vil øge vidensniveauet og kompetencerne blandt kalvepassere.

Vi forventer, at projektet på længere sigt vil muliggøre en reduktion i dødelighed til 5 % samt en reduktion i antibiotikaforbruget på 30 %.

Som en afledt effekt forventes desuden, at det øgede faglige niveau og engagement blandt medarbejderne vil styrke arbejdsglæden og bidrage til en bedre fastholdelse af dygtige medarbejdere i kalvestalden.

Note 17: Overvågning af smitsomme kvægsygdomme
Tilskudsmodtager: SEGES Innovation P/S

Projektets formål er at sikre et højt veterinært stade i Danmark, der giver basis for god dyrevelfærd, fødevaresikkerhed og kvægbrugets økonomi. Et højt veterinært stade er nødvendigt for adgang til de internationale højprismarkeder, der er interessante for afsætning af danske mejeriprodukter. Målet er at gennemføre den lovomfattede overvågning for IBR, BVD og Salmonella Dublin, gennemføre overvågningen for B-streptokokker, optimere detektion af indslæb af de nævnte infektioner, fremme smittebeskyttelse samt varetage kvægbrugets veterinære beredskab via følgende aktiviteter:

- Gennemførsel af de lovpligtige overvågninger for BVD, IBR og Salmonella Dublin samt overvågningen for B-streptokokker på tankmælk og slagteblod
- Udvikling og administration af overvågningsprogrammerne

- Varetagelse af kvægbrugets beredskab, herunder SEGES' særlige forpligtelser i tilfælde af udbrud med smitsomme kvægsygdomme
- Administration af kvægerstatningsordningen samt refusion for særslagtning i tilfælde af salmonellose
- Deltage i interne og eksterne beredskabsøvelser
- Vurdere risiko for introduktion af smitsomme kvægsygdomme
- Afsøge mere viden om smittespredning i danske kvægbesætninger og sikre effektiv bekæmpelse af sygdomme, herunder særligt bekæmpelsen af Salmonella Dublin.
- Effekten er, at danske forbrugeres og eksportmarkedernes tillid til dansk mælk og oksekød opretholdes, og derigennem medvirker til de danske producenters og virksomheders mulighed for en rentabel afsætning.

Note 18: Smart-guard – Din smittebeskyttelsesvagt
Tilskudsmodtager: SEGES Innovation P/S

Formålet er at reducere risikoen for smitsomme kvægsygdomme, mindske spredning af endemiske sygdomme mellem besætninger og effektivt opspore smitte. Målet er at udvikle en intelligent digital platform, der oplyser og adfærdsregulerer besøgende på kvægbrug, støtter landmandens smittebeskyttelse og dokumentation gennem individuelle motivationsfaktorer.

Ideen præsenteres i videoen her:

https://www.seges.tv/secret/113958169/41f16dbb81588f4159c0d7b9b9449abb

Projektet er opdelt i fire arbejdspakker (AP)

AP1: Behovsanalyse Formålet med den intelligente digitale platform er at drive forandringsprocessen gennem individuelle motivationsfaktorer. Der er behov for at interviewe landmanden og dennes mange aktører for at afdække forskellige hensigter og nudge interessenter til bedre smittebeskyttelse. Behovsanalysen indeholder:

1. Udarbejdelse af en spørgeguide til interview af landmænd og interessenter.

2. Kvalitativ analyse af landmænd for at identificere interessenter, smittebeskyttelsesbarrierer og motivationsfaktorer.

3. Interview af interessentvirksomheder med kontakt til gården (fx servicepersonale, vognmænd, tredjeparts audit, DAKA, mejerier, slagterier, branchen og myndigheder).

4. Workshop med følgegruppen og vigtigste interessenter for at øge brugertilslutning ved at klarlægge ønsker og behov.

AP2: Design og udvikling af basis prototype for digital platform Projektet vil screene og vurdere eksisterende værktøjer fra andre brancher som første aktivitet. Der skal udvikles relevante motivationsfaktorer til den digitale platform før den endelige udvikling af en basisprototype. AP2 indeholder:

1. Screening af tekniske muligheder og lignende produkter.

2. Design og prioritering af vigtigste motivationsfaktorer, der nudger landmand og besøgende mod bedre smittebeskyttelse. Dette kan inkludere pop-up meddelelser om veterinærstatus, ruteplanlægning, ankomstmelding og logdokumentation.

3. Udvikling af basismodul for digital platform (fx en app).

AP3: Afprøvning og validering af digital prototype AP3 foregår i et loop, hvor interessenter til otte mælkeleverende besætninger og to slagtekalvebesætninger løbende onboardes den digitale platform fra AP2 for at justere, validere og øge frivillig tilslutning. Følge- og interessentgruppen fra AP1 onboardes også for at udbrede kendskabet.

AP4: Forbedring og implementering af digital basisprototype Den udviklede basisprototype evalueres for at synliggøre nødvendige motivationsfaktorer til onboardingprocessen for alle samarbejdspartnere. Kriterier til et

opfølgende projekt med formål om at nå alle kvægbesætninger og samarbejdspartnere i Danmark udvikles, med det endelige mål om at forbedre smittebeskyttelse ved besøgende i danske kvægbesætninger.

Når projektets formål er opfyldt, hvilket ikke opfyldes indenfor projektperioden, forventes risikoen for mund- og klovsyge at falde fra en 25-års til en 50-års hændelse. BVD-forekomsten kan reduceres til en 10-års hændelse, og Salmonella Dublin-forekomsten med 20 %. Omkostningerne for mund- og klovsyge er estimeret til 8 milliarder kr., og Salmonella Dublin til 130 millioner kr. årligt. Projektets økonomiske effekter berammes til minimum 185 millioner kr. Derudover forventes ændret smittebeskyttelsesadfærd og lettelse i administration af dokumentation, samt reducerede kontrolomkostninger.

Note 19: Tilstrækkeligt med D-vitamin til sunde og robuste kalve (KalveD)
Tilskudsmodtager: Aarhus Universitet

Formål:
at klarlægge virkningen af 2 forskellige kilder og 3 doser af D-vitamin i mælkeerstatning og i kraftfoder til den lille kalv. Målet er:
I. at forhindre D-vitaminmangel, II. at forbedre immunstatus, III. at reducere sygdomsforekomsten, og
IV. at forbedre trivsel og robusthed hos kalvene.

Aktiviteter: I WP1 vil 48 kalve blive fodret med enten et normalt vitamin D3 tilskud (cholecalciferol) eller med tre doser af det biologisk mere aktive 25-hydroxycholecalciferol tildelt i lav (svarer til det normale niveau i mælkeerstatning), medium eller høj dosis. Disse to kilder og doser vil blive givet som supplement til mælkeerstatning og til kraftfoderpiller fra 2 til 70 dages alderen. I denne periode udtages ugentlige blodprøver for at overvåge D-vitaminstatus og immunsystem-parametre. Derudover vil alle sygdomsbehandlinger, mælk og kraftfoderoptagelse og kropsvægt blive registreret.
WP2 bygger oven på resultaterne fra WP1. Den bedste dosis og D-vitaminkilde til sikring af D-vitaminstatus og immunsystem-funktion vil blive anvendt i WP2. I alt 32 kalve vil blive opstaldet i otte bokse med 4 i hver (2 kalve pr. behandling pr. boks) og enten tildelt det optimale D-vitamintilskud eller intet tilskud fra 2 til 120 dage. For at simulere en mere sundhedsbelastende situation under praksisforhold, vil kalvene desuden blive injiceret med lipopolysaccharid (en komponent, der findes i gram-negative bakterier) for at udfordre kalvenes immunsystem. WP2 vil afklare gavnlige langsigtede effekter af D-vitamintilskud på kalvenes tilvækst, immunsystem og robusthed.
Effekter:
I. den bedste kilde og dosis af D-vitamin til småkalve klarlægges,
II. effekten af D-vitamin på kalvenes immunsystem bestemmes,
III. den gavnlige effekt af D-vitamin på kalvenes tilvækst og robusthed bestemmes, og
IV. effekten af D-vitamin på kalvenes calcium- og fosforstatus kortlægges.

Note 20: VANDKALV – Hvad er kalves behov for væske under opstaldning – med særlig fokus på transport
Tilskudsmodtager: Aarhus Universitet

FORMÅL: Dette tværfaglige forskningsprojekt søger at komme tættere på den unge kalvs væskebehov, risiko for dehydrering og muligheder for at modvirke dette såvel på stald som under transport.

AKTIVITETER: Projektet søges af AU i samarbejde med KU og transportbranchen. I 2027 omfatter projektet en arbejdspakke: AP3) Sammenligning af den nuværende måde at tildele vand til kalve på under lange transporter med brug af AP2-behandlinger, som gav lovende resultater. I denne sammenligning tildeles kalvene vand ved hjælp af drikkeudstyret udviklet i AP1. Sammenligningen foregår under praksisforhold vha. field trial med dataindsamling under kommercielle transporter af kalve fra DK til Holland. Før, under og efter transport indsamles data om blandt andet hydreringsgrad, drikkemotivation og klinisk tilstand.

EFFEKTER: Projektet VANDKALV, der søges som samfinansieret mellem MAF og KAF, fører til viden som kan bruges af såvel mælkeproducenter, der selv opfeder kalve, mælkeproducenter der frasælger kalve (til DK eller eksport) og kalveproducenter, idet denne viden kan hjælpe med bedre at sikre kalve mod dehydrering såvel på stald, under sygdom som under transport.

Note 21: "Det grå guld" – bedre færdigfedning og spisekvalitet af økologiske slagtekøer
Tilskudsmodtager: Innovationscenter for Økologisk Landbrug

Formålet er at fremme en bedre slutfedning af økologiske slagtekøer og dermed sikre en bedre spisekvalitet af økologisk oksekød fra malkekøer og en økonomisk optimeret strategi for afsætningen af slagtekøer. Samtidig skal projektet fremme en øget produktion af økologisk oksekød med lavt klimaaftryk.

Dette er andet år af et toårigt projekt. Aktiviteterne i projektet foregår i fire arbejdspakker:

AP1: Statistik og SimHerd simuleringer: Ved brug af besætningsmodellen SimHerd beregnes det økonomiske potentiale ved forbedret færdigfedning af økologiske slagtekøer. Modellen gennemregner en række scenarier med varierende afregningspris, tillæg, klassificering, udskiftningsprocent, køers alder mv. Derudover udarbejdes en statistisk opgørelse over klassificeringsresultater for økologiske slagtekøer i perioden 2022–2025, fordelt på race, alder, afstand fra kælvning m.v. Datagrundlaget omfatter Kvægdatabasen samt Danish Crowns Q-FOM-data for intramuskulært fedt. Arbejdet færdiggøres i 2026, der er projektets første år.

AP2: Retningslinjer for færdigfedning: Med afsæt i AP1 og eksisterende viden identificeres relevante strategier for slutfedning, tilpasset forskellige besætningsforhold. Resultaterne samles i en vejledning og formidles via en målrettet informationskampagne til økologiske mælkeproducenter.

AP3: DEMO: Vejen til bedre færdigfedning i praksis: Der gennemføres et demonstrationsprojekt i seks til otte større økologiske malkekvægbesætninger med potentiale for bedre færdigfedning af udsætterkøerne. Demonstrationen tager afsæt i en SimHerd-optimering, som udpeger den optimale strategi for besætningen. Besætningen følges gennem 12 måneder, og økonomien i forhold til tidligere beregnes. I arbejdspakken sker der desuden en beregning af klimaaftrykket per kilo produceret oksekød – med og uden færdigfedning.

AP4: Formidling: Projektets resultater formidles løbende, dels i fagpressen, via Danish Crowns nyhedsbreve, Innovationscenter for Økologisk Landbrugs hjemmeside og LandbrugsInfo. I projektets andet år (2027) produceres desuden fire til fem videoklip af besætningsejere fra demonstrationsprojektet, som fortæller om deres beslutninger og erfaringer med færdigfedning. I 2027 gennemføres desuden temamøder på to af de medvirkende bedrifter.

Effekter: Projektet vil bidrage til at øge spisekvaliteten (smag, saftighed og mørhed) af oksekød fra økologiske slagtekøer. Effekten kan fastholde forbrugere, som efterspørger oksekød af høj kvalitet. Ligeledes bidrager projektet til at forbedre økonomien hos mælkeproducenter med mere fokus på optimal afsætning af slagtekøer og deres slutfedningsgrad. Bedre slutfedning af økologiske slagtekøer betyder desuden en højere produktion af økologisk oksekød med lav klimabelastning. Det er en effekt, som med fordel kan formidles til forbrugere af økologisk oksekød.

Note 22: Dyrevelfærd i naturlige græsningssystemer
Tilskudsmodtager: Innovationscenter for Økologisk Landbrug

Formålet er at sikre dyrenes trivsel under de rammer og målsætninger, som kendetegner moderne naturforvaltning med græssende kvæg. I projektet sigtes der mod at få etableret bedre fælles rammer og forståelse for, hvornår kvægets dyrevelfærd er kompromitteret, og hvornår der bør foretages tiltag. Der udvikles et velfærdsvurderingsværktøj til dyreholderen, hvor handlingsplaner for forskellige situationer indgår. Dels som beslutningsstøtte, dels for at kunne synliggøre aktuelle handlinger.

Aktiviteter: Projektet består af 2 arbejdspakker, der løses over en toårig projektperiode, denne ansøgning omhandler projektets andet år.

I AP1 udvikles et velfærdsvurderingsværktøj i samarbejde med en sparringsgruppe. Sparringsgruppen skal sparre omkring udvælgelse og kvalitetssikring af relevante indikatorer, samt fastlæggelse af kriterier og vægtning. Velfærdsvurderingsværktøjet vil både inkludere observationer af dyrenes adfærd, huld o.a.., samt kunne bruges til vurdering af det aktuelle fødeudbud og dyrenes miljø.

I AP2 udpeges og beskrives tiltag og kriterier for handlingsplaner i værktøjet. Handlingsplanerne skal sætte fokus på specifikke problemstillinger som f.eks., hvornår dyrene taber sig for meget, hvornår der skal bruges supplerende fodring, hvilke kriterier der skal være for behandling, aflivning af dyr, klovbeskæring, flytning, omgruppering og udtagning af dyr. Handlingsplanerne vil gøre det nemmere for dyreholderen at vise, at der er taget hånd om en given situation ved fx at offentliggøre rapporten fra dagens tilsyn/eller den handlingsplan, der ligger på det konkrete dyr.

Effekter:

Bedre dyrevelfærd hos helårsgræssende kreaturer

Sikre naturforvaltning som bæredygtig driftsgren

Reducere konflikter og hetz

Fastholde lysten til at udføre naturforvaltning

Bedre biodiversitet på naturarealer

Note 23: Okse på dagsordenen
Tilskudsmodtager: Food Organisation of Denmark

Okse på Dagsordenen skal gennemføres fordi vi skal udbygge, vedligeholde og fastholde at kvæg er en vigtig del af den grønne omstilling og at det kræver en langsigtet, stabil og fremtidssikret afsætning af højkvalitets oksekød. Begge dele kræver at madprofessionelle deler, bidrager med og får ny viden i samspil med resten af markedet. Projektet Okse på Dagsordenen 2027 består af tre tæt forbundne arbejdspakker, der skal øge afsætningen af dansk naturplejekød samt styrke viden og forankring i værdikæden.

AP1: Afsætnings-stimulerende aktiviteter

Fokuserer på netværks- og branchearrangementer, der kobler værdikæden tættere sammen for at skabe et større marked for græssende kvæg:

Grass-Fed-Festival: En videns- og smagsdag i København under Copenhagen Cooking for professionelle køkkener, kvægholdere og grossister.

Naturpleje-oksekøds-konkurrence: Kåring af Danmarks bedste naturkød på Madens Folkemøde via kokketilberedning og professionel branchesmagning.

Naturkødsseminar på Food Festival: Erfarne slagtere demonstrerer udskæring og anvendelse af ukurante stykker kød og arbejdet med naturplejekød for 100 madprofessionelle i Aarhus.

Netværksmiddage i Nordjylland: To langbordsmiddage i Vendsyssel/Thy for 14 aktører med fokus på lokale aftagersamarbejder og turisme.

AP2: Forankring i store køkkener (efteruddannelse og primærdata)

Understøtter implementeringen af naturplejekød i store produktioner gennem faglig sparring, CO_2-data og fire uddannelsesaktiviteter:

Erfaringsudveksling: To online møder for køkkener, grossister og slagterier.

Studietur: Ekskursion til en naturkvægsproduktion for 30 køkkenfaglige.

Praktisk uddannelsesdag: Udskæring, menuudvikling og brug af hele dyret på Bispebjerg Hospital for 20 deltagere.

Kantineseminar: Menuudvikling for 15 kantineledere med fokus på totaludnyttelse af dyret, inspireret af Region Hovedstadens hospitalsstrategi.

Bæredygtighedsdata: Implementering og formidling af navngiven kvægavlers CO_2-tal og primærdata i ét meget stort køkkens afrapportering.

AP3: Formidling af alt ovenstående og sende live 1 gang på Kvægkanalen

Effekterne af Okse på Dagsordenen 2027: Projektet fremmer afsætning og grøn omstilling i kvægbranchen i tråd med Kvægafgiftsfonden og Den Grønne Trepart via fire effekter:

-Sikret afsætning: Faste kanaler i foodservice sikrer stabile priser for kød fra naturarealer

-Strukturudvikling: Et modent marked styrker branchens konkurrenceevne og lokal opfedning af kalve.

-Kompetencer & data: Uddannelse i brug af primære CO_2-data synliggør naturplejens reelle grønne bidrag i fødevaresystemet

-Lokal vækst: Samarbejder i Nordjylland kobler afsætning med turisme og øger betalingsvilligheden og hele projektet har fokus på at oparbejde flere værdikædesamarbejder i hele Danmark

Note 24: VarsKO: Risikobaseret og datadrevet tidlig varsling af smitsomme sygdomme hos kvæg
Tilskudsmodtager: Københavns Universitet

Formålet: projektet er at udvikle og demonstrere en datadrevet og risikobaseret overvågningsramme til tidligere identifikation af smitsomme sygdomme hos kvæg. Projektet skal undersøge, hvordan eksisterende data om bl.a. produktion, sundhed og dyrebevægelser kan anvendes til at identificere besætninger med øget risiko for sygdomsintroduktion og tidlige tegn på sygdom. Målet er at skabe et fagligt grundlag for mere målrettet og effektiv overvågning af smitsomme kvægsygdomme i Danmark.

Aktiviteter: Projektet gennemføres over to år (2027–2028) og består af seks arbejdspakker (AP), der gennemføres i samarbejde mellem Københavns Universitet og SEGES Innovation.

I AP1 (2027) identificeres sygdomsindikatorer, risikofaktorer og smitteveje for udvalgte kvægsygdomme gennem litteraturstudier og vurdering af eksisterende danske datakilder. Der udarbejdes en oversigt over indikatorernes relevans, specificitet og datatilgængelighed.

I AP2 (2027-2028) udvikles og afprøves alarmsystemer baseret på rutinemæssigt indsamlede data, herunder oplysninger om mælkeydelse, aborter og dødelighed. Formålet er at identificere usædvanlige mønstre, som kan indikere tidlige stadier af sygdom.

I AP3 (2027-2028) udvikles et beslutningsgrundlag for diagnostisk opfølgning af besætninger, der identificeres gennem alarmsystemerne. Dette omfatter vurdering af relevante prøvetyper, teststrategier og opfølgningsforløb.

I AP4 (2027-2028) udvikles risikobaserede overvågningsmodeller med fokus på bovin virus diarré. Modellerne anvendes til at sammenligne alternative overvågningsstrategier og vurdere deres evne til tidlig sygdomspåvisning.

I AP5 (2028) analyseres konsekvenserne af forsinket sygdomspåvisning ved hjælp af data om kontaktstrukturer og dyrebevægelser. Formålet er at undersøge, hvordan tidligere identifikation af smitte kan påvirke sygdomsspredning mellem besætninger.

I AP6 (2028) vurderes muligheder og barrierer for implementering af de udviklede metoder i eksisterende overvågnings- og rådgivningssystemer, og der udarbejdes anbefalinger til fremtidig anvendelse.

Note 25: Epi-Flu: Beredskabsværktøjer til fugleinfluenza i kvæg
Tilskudsmodtager: Københavns Universitet

Formål:

Projektet skal bibringe ny viden om mulige smitteveje- og spredning af højpatogen fugleinfluenza (aviær influenza virus - AIV) i dansk kvægbrug, samt udvikle værktøjer til beredskab og vidensdeling. Det er rettidig omhu set i lyset af, at AIV i USA siden marts 2024 har ramt mere end 1.700 kvægbesætninger og forårsaget sygdom hos både dyr og mennesker. I projektet undersøges og illustreres med epidemiologiske metoder, hvordan AIV kan sprede sig til og i Danmark, og hvordan smittespredningen bedst begrænses, hvis AIV skulle ramme danske kvægbrug.

Aktiviteterne er fordelt på fem arbejdspakker:

Arbejdspakke 1: Risikovurderingsværktøj for introduktion af AIV (2025) (færdiggjort)

Udvikling af et risikovurderingsværktøj, der kan vise den geografiske risiko for AIV-overførsel (’spillover’) fra vilde fugle til kvæg. Der udpeges høj- og lavrisikoområder i Danmark på forskellige tidspunkter af året.

Arbejdspakke 2: Model af AIV-smittespredning indenfor og mellem kvægbedrifter (2025-2026) (igangværende)

Udvikling af en model til at forudsige AIV-smittespredningsmønstre indenfor og mellem kvægbedrifter efter en eventuel introduktion til kvægbruget.

Arbejdspakke 3: Model for smitte af AIV mellem flere dyrearter (2026-2027)(igangværende)

Et værktøj baseret på en netværksanalyse af mulighed for spredning mellem flere dyrearter (mellem kvæg og fjerkræ) til at beregne effekten af smittespredning. Der tages hensyn til modtagelighed for AIV-typer.

Arbejdspakke 4: Bekæmpelsesmetoder for AIV (2026-2027) (igangværende)

Analyse af omkostningseffektivitet af bekæmpelsesmetoder (f.eks. tidsbegrænsede flytterestriktioner, forebyggende vaccination, sanering af smittede besætninger, forbedret smittebeskyttelse).

Arbejdspakke 5: Datapanel til illustrationer for slutbrugere (2025-2027)(igangværende)

Resultaterne fra modeller og værktøjer udviklet i Aktivitet 1-4 præsenteres illustrativt i et online datapanel (dashboard). Værktøjet afprøves med landmænd og andre aktører involveret i kvægbrugets veterinære beredskab.

Effekter:

Med de nye værktøjer kan kvægsektoren reagere hurtigt og omkostningseffektivt for at mindske spredning og tab for kvægbrugerne, hvis AIV-infektion kommer ind i den danske kvægbestand, og dermed beskytte mod tab af eksportmarkeder. Efter projektet vil den danske kvægsektor være godt forberedt på AIV-udbrud i Danmark.

Keywords: Beredskabsværktøjer, risikovurdering, fugleinfluenza, markedsadgang

Note 26: Fra natur til marked – afsætningsmodeller for græskød
Tilskudsmodtager: Økologisk Landsforening

Formålet med projektet er at styrke konkurrenceevnen og øge indtjeningen for producenter af græskød ved at udvikle, afprøve og dokumentere skalerbare afsætningsmodeller. Projektet tager afsæt i, at græskød i dag er en underudnyttet ressource i dansk kvægproduktion, hvor potentialet begrænses af manglende merpris, svag værdikædekoordination og lav efterspørgsel. Gennem konkrete test i praksis skal projektet skabe et anvendeligt beslutningsgrundlag og bidrage til, at græskødets dokumenterede natur-, klima- og kvalitetsværdier i højere grad omsættes til merværdi i markedet.

Projektets aktiviteter er organiseret i tre sammenhængende arbejdspakker. Første arbejdspakke fokuserer på økonomi og incitamenter og har til formål at udvikle et enkelt og praksisnært beslutningsværktøj. Dette sker på baggrund af eksisterende modeller, som forenkles og kvalificeres gennem 3–5 konkrete producent-cases med data om fx omkostninger, priser og arbejdsforbrug. Arbejdspakken bidrager til at tydeliggøre økonomien i forskellige afsætningsmodeller og identificere drivere for rentabilitet.

Anden arbejdspakke omhandler værdikæde og afsætningsmodeller og udgør projektets centrale afprøvning i praksis. Her gennemføres 2–3 pilotforløb, hvor to modeller testes: direkte afsætning fra producent til aftager samt afsætning via slagteri, herunder samarbejde mellem flere producenter. Pilotforløbene omfatter konkrete aftaler om pris, volumen og logistik samt løbende erfaringsopsamling om økonomi, organisering og samarbejdsformer. Resultaterne samles i business cases og en guideline, der gør erfaringerne anvendelige for andre producenter.

Tredje arbejdspakke retter sig mod marked og efterspørgsel og har til formål at omsætte græskødets merværdi og styrke kompetencerne hos både producenter og aftagere. Der gennemføres kompetenceforløb for henholdsvis producenter og professionelle køkkener. Formidling sker gennem cases, webinar og en digital konceptmappe.

Projektet forventes at skabe konkrete og målbare effekter både på kort og længere sigt. På kort sigt forventes 2–3 producenter at implementere nye afsætningsmodeller med forbedret økonomi, svarende til en indtjenings-forbedring på ca. 10 %, ligesom producenter, rådgivere og aftagere opnår styrket beslutningsgrundlag og øgede kompetencer. Samtidig etableres nye samarbejder i værdikæden, og flere professionelle køkkener forventes at øge anvendelsen af græskød.

På mellemlangt sigt forventes projektet at bidrage til udbredelse af afsætningsmodellerne til en bredere gruppe producenter samt til en stigning i afsætningen af græskød gennem bedre markedsadgang og merværdi. Samlet set er projektets effekt at skabe dokumenterede, implementerbare løsninger, der kan styrke værdiskabelsen og bidrage til en mere bæredygtig og konkurrencedygtig kvægsektor.